

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության
Կենտրոնական բանկի խորհրդի 2011
թվականի դեկտեմբերի 20-ի
թիվ 371-Ն որոշմամբ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության
Ֆինանսների նախարարի՝ 2011 թվականի
դեկտեմբերի ____-ի
թիվ ____ -Ն հրամանով

Հայաստանի Հանրապետության
Կենտրոնական բանկի նախագահ՝

Հայաստանի Հանրապետության
Ֆինանսների նախարար՝

----- Արթուր Զավադյան
2011 թվականի դեկտեմբերի ____

----- Վաչե Գաբրիելյան
2011 թվականի դեկտեմբերի ____

«ՖՅՈՒՋՐ ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԱՐԿԵՏ» ՍՊԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(ՁԵՎ 5)

Առ 31.12.2018թ.

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտի և կորպորատիվ կառավարում»

«Ֆյուչըր Կապիտալ Մարկետ» ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2005թ-ի հունիսի 8-ին և հանդիսանում է սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն՝ գործելով ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում: 2005թ. օգոստոսի 5-ին Ընկերությանը տրամադրվել է բրոքերային գործունեության ԲԳ 0055 լիցենզիան:

Համաձայն 20.10.2007թ.-ին ընդունված «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի, 27.06.2008թ.-ին Ընկերությունը վերագրանցվել և վերալիցենզավորվել է որպես ներդրումային ընկերություն: ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից 050.0121ԾՕՀ.27.06.08 որոշմամբ Ընկերությանը շնորհվել է ներդրումային ծառայությունների մատուցման ՆԸ 0004 լիցենզիան: ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից 050.0205 Ա. 25.11.16 որոշմամբ Ընկերությանը տրվել է լրացուցիչ ներդրումային ծառայություն (արժեթղթերի փաթեթի կառավարում) մատուցելու լիցենզիա:

Ընկերությունը մասնաճյուղեր չունի, գտնվելու վայրը և փոստային հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Բյուզանդի 1, տարածք 50:

31.12.2018թ. դրությամբ Ընկերությունն ունի 8 աշխատակից:

1.1. Ընկերության հիմնական գործունեությունը

Ընկերությունը գործունեություն է իրականացնում բացառապես ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տրված ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայով թույլատրվող հիմնական և ոչ հիմնական ներդրումային ծառայությունների տեսակներով, մասնավորապես՝ հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման համար պատվերների ընդունում, իր կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքների կատարում, արժեթղթերի փաթեթի կառավարում, իր հաշվին և իր անունից արժեթղթերով գործարքների կատարում, արժեթղթերի երաշխավորված և չերաշխավորված տեղաբաշխման իրականացում, արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված ծառայությունների մատուցում, ինչպես նաև արտարժույթի դիլերային առք ու վաճառքի գործառնությունների իրականացում:

1.2. Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին: Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Ընկերության ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների՝ հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները փոքր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինե՛ր ակտիվ շուկայի դեպքում՝ միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.3. Խմբի իրավական կառուցվածքը

Ընկերությունը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.4. Կորպորատիվ կառավարում

Ընկերությունում չի ստեղծվել Խորհուրդ: Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը նրա մասնակիցների ընդհանուր ժողովն է, որն ունի կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք:

Ընկերության գործադիր մարմինը բաղկացած է Ընկերության գործադիր տնօրեն Արեն Հակոբյանից և գլխավոր հաշվապահ Ալեքսանդր Միրզոյանից: Ընկերության գործունեության ներքին վերահսկողությունն իրականացվում է ներքին աուդիտոր Ռուբեն Մելքոնյանի կողմից:

31.12.2018թ. դրությամբ Ընկերությունն ունի երեք մասնակից, որոնք են ՀՀ քաղաքացիներ Տիգրան Խանիկյանը (37%), Սմբատ Սարոյանը (33%) և Մարլեն Լիսիցինը (30%):

Ընկերությունը մեծ ուշադրություն է դարձնում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Այդ կապակցությամբ Ընկերության գործադիր տնօրենի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ աշխատուժի շուկան՝ Ընկերության ղեկավարների վարձատրման մակարդակը (ներառյալ խրախուսմանն ուղղվող վճարները) պահպանելով առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

Արտաքին աուդիտորի կողմից Ընկերության 2017 թվականի տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններն աուդիտորական ստուգման ենթարկելու համար վճարվել է 480 հազար ՀՀ դրամ գումար:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

1) Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ընկերությունում հաշվապահական հաշվառումը վարվում և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք), ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) և միջազգային ստանդարտների ուղեցույցներին համապատասխան, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն: Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Ընկերությունը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

ա. նման հարցերին առնչվող ՖՀՄՍ-ներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից.

բ. Օրենքով սահմանված հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից.

գ. գործնական փորձից՝ այնքանով, որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Ընկերությունում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

ա. ՀՀ արժույթով՝ հայկական դրամով, որն Ընկերության ինչպես ֆունկցիոնալ, այնպես էլ ներկայացման արժույթն է.

բ. կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2011թ. նոյեմբերի 30-ի թիվ 322-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին» և «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանի կիրառման հրահանգին» համապատասխան.

գ. անընդհատ՝ Ընկերության պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հետևողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, հաշվանցման, արժանահավատության, համադրելիության և սահմանազատման սկզբունքները:

2) համախմբման սկզբունքները (համախմբման դեպքում)

Ընկերությունը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

3) եկամտի և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է

այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Ընկերությունից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերության կողմից գնված արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր աշխատանքային օր (տոկոսների հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում արժեթղթերի թողարկման պայմանները): Ոչ աշխատանքային օրերի համար ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին դրանց հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Տեղաբաշխված ավանդներից ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր աշխատանքային օր (տոկոսների հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը): Ոչ աշխատանքային օրերի համար ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին դրանց հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Ընկերության կողմից ռեպո համաձայնագրերով ստանձնած պարտավորությունների գծով վճարվելիք տոկոսները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր աշխատանքային օր: Ոչ աշխատանքային օրերի համար վճարվելիք տոկոսները վերագրվում են ծախսերին դրանց հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Ստացված վարկերի դիմաց վճարվելիք տոկոսները վերագրվում են ծախսերին յուրաքանչյուր աշխատանքային օր (տոկոսների հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը): Ոչ աշխատանքային օրերի համար վճարվելիք տոկոսները վերագրվում են ծախսերին դրանց հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Կոմիսիոն եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Շահութաբաժիններից եկամուտը ճանաչվում է, երբ Ընկերության՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան, աշխատավարձերը, վարձավճարները և այլ հաշվեգրումները կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

4) արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով՝ կիրառելով գործարքի օրվա համար ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկաներում

ձևավորված միջին փոխարժեքը (այսուհետ՝ փոխարժեք): Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր աշխատանքային օր՝ կիրառելով տվյալ աշխատանքային օրվա փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտը և վնասը ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես արտարժույթի վերագնահատումից առաջացած օգուտ կամ կորուստ:

5) հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահութահարկը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համաձայն: Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Շահութահարկի գծով ծախսը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր ամսվա վերջին օրը: Հետաձգված հարկերն առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր, որոնք արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

6) ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ դառնում է դրանք առաջացնող գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի իրականացմանն ուղղակիորեն առնչվող գործառնական ծախսերի գումարը:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ խմբերի՝ շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, դեբիտորական պարտքեր և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Նման դասակարգումը կատարվում է ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները:

7) դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակահատվածում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

8) Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է որպես շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող, եթե այն ձեռք է բերվում հիմնականում գների կամ դիվերային հավելագների կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերը սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով, և յուրաքանչյուր աշխատանքային օր վերաչափվում իրական (շուկայական) արժեքով՝ համաձայն 9) կետում նկարագրված իրական արժեքի որոշման մեթոդների: Վերագնահատումից ստացված օգուտները (կորուստները) գրանցվում են Ընկերության համապարփակ եկամուտներում (ծախսերում)՝ որպես շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված օգուտներ (առաջացած կորուստներ):

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով:

9) իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում:

Ընկերության իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերը յուրաքանչյուր աշխատանքային օր վերագնահատվում են իրական (շուկայական) արժեքով: Իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած չիրացված շահույթը և/կամ վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալի այլ համապարփակ եկամուտ բաժնին՝ որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ կամ վնաս: Արժեթղթերի օտարման ժամանակ օտարման օրվա դրությամբ արժեթղթի հաշվեկշռային արժեքի և վաճառքի գնի միջև տարբերությունը գրանցվում է Ընկերության համապարփակ եկամուտներում (ծախսերում)՝ որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերումից և/կամ վաճառքից ստացված օգուտ (առաջացած կորուստ):

Որպես շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող դասակարգված արժեթղթերի իրական (շուկայական) արժեքի որոշման մեթոդներն են՝

- ա. ՀՀ պետական (գանձապետական) պարտատոմսերի և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի համար արժեթղթի շուկայական արժեքը հաշվարկվում է հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորը,
- բ. Կարգավորվող շուկայում ցուցակված արժեթղթերի շուկայական արժեքը հաշվարկվում է որպես հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այդ արժեթղթերով բորսայում հաստատված վերջին գործարքի գին կամ եկամտաբերություն (փակման գին կամ եկամտաբերություն), եթե գործարքի ամսաթվի և հաշվետու ամսաթվի միջև ժամկետը չի գերազանցում մեկ ամիս:

- գ. Այն արժեթղթերի համար, որոնցով կարգավորվող շուկայում գործարքներ չեն իրականացվել կամ վերջին գործարքն իրականացել է ավելի քան մեկ ամիս առաջ, սակայն որոնց համար առկա է շուկա ստեղծող (մարքեթ մեյքեր), շուկայական արժեքը հաշվարկվում է հիմք ընդունելով շուկա ստեղծողի կողմից առաջարկվող տվյալ արժեթղթի գնանշումները: Ընդ որում, երկար դիրքի հաշվարկի ժամանակ հիմք է ընդունվում այն գինը կամ եկամտաբերությունը, որով արժեթուղթը կարող է վաճառվել, իսկ կարճ դիրքի հաշվարկի ժամանակ՝ այն գինը կամ եկամտաբերությունը, որով տվյալ արժեթուղթը կարող է գնվել:
- դ. Այն պարագայում, երբ արժեթղթերի համար կիրառելի չեն շուկայական արժեքի հաշվարկման՝ սույն կետի «ա» - «գ» պարբերություններով սահմանված եղանակները, այսինքն՝ եթե գնանշված շուկայական գինն առկա չէ, այդ դեպքերում արժեթղթերը վերագնահատվում են տարեկան մեկ անգամ՝ յուրաքանչյուր տարվա վերջին աշխատանքային օրը՝ գնային մոդելների, զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի, ինչպես նաև շուկայական գնի հաշվարկման համար նպատակահարմար կամ գործնական համարվող այլ մեթոդների միջոցով: Հակառակ դեպքում, եթե արժեթուղթը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և դրա իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել, որպես արժեթղթի շուկայական արժեք ընդունվում է վերջինիս հաշվեկշռային արժեքը:

10) Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Ռեպո համաձայնագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են «Ռեպո համաձայնագրեր» բաժնի համապատասխան ենթաբաժինների հաշիվներում: Ռեպո համաձայնագրերից առաջանում է տոկոսային ծախս, որը հաշվեգրվում է համաձայնագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով:

11) ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և դրանց հաշվառումն իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականության համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես

պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

12) փոխառություններ՝ բանկերին, այլ ֆինանսական կազմակերպություններին, հաճախորդներին

Ընկերությունը չի զբաղվում նման գործառնություններով, հետևաբար այդպիսի հաշվառում Ընկերությունում չի տարվում:

13) փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման գծով կորուստների որոշման և անհուսալի փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի դուրսգրման հիմունքը

Նման հիմունքներ Ընկերությունում մշակված չեն ((կետ 12)):

14) տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների (ծախսերի) հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը (պարտավորությունը) սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

15) ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների: Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերը հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

16) հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

17) ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ համաձայն 9) կետում նկարագրված սկզբունքների:

18) հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք ենթակա չեն Ընկերությանը ետ վերադարձման, և ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած գեղջ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ կատարված ծախսերը բավարարում են հիմնական միջոցների՝ որպես ակտիվ ճանաչելու սկզբունքներին, այն է՝ ակնկալվում է ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր:

Սկզբնական ճանաչումից հետո հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածություն և արժեզրկումից կորուստներ: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Մաշվածության հաշվեգրումը սկսվում է այն պահից, երբ հիմնական միջոցը պատրաստ է շահագործման համար: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրման համար Ընկերությունը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Շենքերի և շինությունների համար	20 տարի
Այլ հիմնական միջոցների համար	5 տարի

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Ընկերությունը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային

մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռքբերման արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածություն և արժեզրկումից կորուստներ: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Ընկերությունը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Եթե վերլուծելով առկա տեղեկատվությունը՝ հնարավոր չէ կանխատեսել ոչ նյութական ակտիվից սպասվող տնտեսական օգուտների սպառման ժամանակաշրջանը, ապա այն կհամարվի անորոշ օգտակար ծառայությամբ ոչ նյութական ակտիվ, որի համար ամորտիզացիա չի հաշվառվում:

Ոչ նյութական ակտիվների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության հաշվեգրման համար Ընկերությունը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Համակարգչային ծրագրեր	10 տարի
Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	1 տարի

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Ընկերությունը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

19) հաճախորդների միջոցներ

Ներդրումային ծառայությունների մատուցման պայմանագրի ներքո ստացված ակտիվներն արտացոլվում են հետհաշվեկշռում՝ ընթացիկ (վերականգնման) արժեքով, այսինքն դրամական միջոցների այն գումարի չափով, որը կվճարվեր, եթե ներկա պահին միևնույն կամ համանման ակտիվ ձեռք բերվեր, իսկ ներդրումային ծառայության մատուցման ընթացքում ձեռքբերված ակտիվները հետհաշվեկշռում արտացոլվում են սկզբնական (փաստացի) արժեքով, այսինքն՝

ձեռքբերման պահի դրությամբ դրանց ձեռքբերման համար վճարված կամ վճարվելիք դրամական միջոցների գումարով, այլ ձևով հատուցելու դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքի չափով:

20) Ընկերության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Ընկերության կողմից դեռևս պարտքային արժեթղթեր չեն թողարկվել, ուստի նման հաշվառում Ընկերությունում դեռ չի տարվում:

21) Կարբերակումն այն գործառնությունների և իրադարձությունների, որոնք հանգեցնում են հաշվեկշռում ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչմանը, այն գործառնություններից և իրադարձություններից, որոնք առաջացնում են միայն պայմանական դեպքեր և պայմանավորվածություններ

Հաշվեկշռում ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչմանը հանգեցնող գործառնությունների և իրադարձությունների տարբերակումը պայմանական դեպքեր և պայմանավորվածություններ առաջացնող գործառնություններից և իրադարձություններից իրականացվում է ՖՀՄՍ-ների համաձայն:

22) ընդհանուր գործունեության ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր գործունեության ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից, որն իրականացվում է Ընկերության զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

23) կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Ընկերության բաժնեմասերի անվանական արժեքների հանրագումարը դասակարգվում է որպես կանոնադրական կապիտալ: Եթե նոր բաժնեմասերի վաճառքի արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնեմասերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար կամ էմիսիոն եկամուտ (հակառակ դեպքում՝ որպես զեղչ):

Գնված սեփական բաժնեմասեր

Ընկերության բաժնեմասերն Ընկերության կողմից գնման դեպքում սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնեմասերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնեմասերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Շահութաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահութաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահութաբաժինները բացահայտվում են:

24) փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքը որոշվում է Ընկերության գործադիր տնօրենի կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակի ամենօրյա ուսումնասիրությունների հիման վրա:

25) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

26) ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումները

Ակտիվների վերադասակարգումները կատարվում են հետագա մտադրությունների փոփոխմանը զուգընթաց՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

27) տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է ՖՀՄՄ-ների պահանջներին համապատասխան:

Հավաստիացնում ենք, որ Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին, հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ ակտերին, ինչպես նաև Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից 2018թ. փետրվարի 9-ին հաստատված՝ նոր խմբագրությամբ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Տոկոսային և նմանադիպ եկամուտներ»

		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանա- կաշրջան	Հաշվետու ժամանա- կաշրջան (աճողա- կան)	Նախոր- դող ֆին. տարվա համադրե- լի ընթա- ցիկ միջ- անկյալ ժամանա- կաշրջան	Նախորդ ժամանա կաշրջան (աճողա- կան)
1.	<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>				
1)	Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ներդրված ավանդներից	1 453	8 782	3 509	23 266
2)	Տոկոսային եկամուտներ արժեթղթերից	148 581	660 841	215 994	797 903
3)	Տոկոսային եկամուտներ փոխառություններից	-	-	-	-
4)	Տոկոսային եկամուտներ ռեպո համաձայնագրերից	878	102 801	10 892	57 614
5)	Տոկոսային եկամուտներ սվոպից	-	-	-	-
6)	Այլ տոկոսային եկամուտներ	-	-	-	-
7)	Ընդամենը	150 912	772 424	230 395	878 783
2.	<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>				
1)	Տոկոսային ծախսեր ներգրավված	302	14 410	9 632	19 857

	փոխառությունների և ստացված վարկերի դիմաց				
2)	Տոկոսային ծախսեր ռեպո համաձայնագրերի գծով	75 169	411 351	98 933	404 831
3)	Տոկոսային ծախսեր սվոպի գծով	-	-	-	-
4)	Տոկոսային ծախսեր ներդրումային ընկերությունների կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	-	-	-	-
5)	Այլ տոկոսային ծախսեր	-	-	-	-
6)	Ընդամենը	75 471	425 761	108 565	424 688
3.	<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	75 441	346 663	121 830	454 095

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (աճողական)	Նախորդող ֆին. տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (աճողական)
1.	<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>				
1)	Արժեթղթերի փաթեթի կառավարման գծով միջնորդավճարներից	54	12 712	1 344	7 166
2)	Արժեթղթերով գործարքներից միջնորդավճարներից	-	-	-	-

3)	Խորհրդատվական ծառայությունների գծով միջնորդավճարներից	-	-	-	-
4)	Արժեթղթերի տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարներից	-	-	-	-
5)	Այլ ներդրումային ծառայությունների գծով միջնորդավճարներից	-	-	-	-
6)	Պահառության գործունեությունից	-	-	-	-
7)	Այլ միջնորդավճարներ	3 524	8 509	1 316	7 743
8)	Ընդամենը	3 578	21 221	2 660	14 909
2.	<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>				
1)	Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	1 208	4 313	1 000	5 197
2)	Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	2 370	16 908	1 660	9 712

Ծանոթագրություն 5. «Եկամույթ շահութաբաժիններից»

	<u>Շահութաբաժիններ</u>	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (աճողական)	Նախորդող ֆինանս. տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (աճողական)
1.	Սովորական բաժնետոմսերի գծով հայտարարված շահութաբաժիններ	-	-	-	-
2.	Սովորական բաժնետոմսերի գծով վճարված շահութաբաժիններ	-	-	-	-

3.	Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով հայտարարված շահութաբաժիններ	-	-	-	-
4.	Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով վճարված շահութաբաժիններ	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 6. «Զույգ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (աճողական)	Նախորդող ֆին. տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (աճողական)
1.	<u>Առևտրական նպատակներով պահվող ներդրումներից զուտ եկամուտներ</u>				
1)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	-	-	-	-
2)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-	-	-
3)	Ընդամենը	-	-	-	-

2.	<u>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ եկամուտներ</u>				
1)	Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	516	52 529	(75)	(55 635)
2)	Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-	-	-
3)	Ընդամենը	516	52 529	(75)	(55 635)
3.	<u>Արտարժույթային գործառնություններից զուտ եկամուտներ</u>				
1)	Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	(141)	(347)	(170)	(254)
2)	Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	2 697	112	10 682	904
3)	Ընդամենը	2 556	(235)	10 512	650
4.	Ընդամենը զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	3 072	52 294	10 437	(54 985)

Ծանոթագրություն 7. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանա-	Հաշվետու ժամանա-կաշրջան	Նախորդող ֆին. տարվա	Նախորդ ժամանա-կաշրջան
---------------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	----------------------------	------------------------------

		կաշրջան	(աճողական)	համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	(աճողական)
1.	Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	-	-	-	-
2.	Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-	-
3.	Այլ եկամուտներ	-	-	-	71
4.	Ընդամենը	-	-	-	71

Ծանոթագրություն 8. «Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուսպներին»

		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (աճողական)	Նախորդող ֆին. տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (աճողական)
1.	<u>Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների</u>				

	<u>նկատմամբ պահանջների գծով</u>				
1)	Պահուստի սկզբնական մնացորդ	-	-	-	-
2)	Պահուստին կատարված մասհանումներ	-	-	-	-
3)	Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	-	-	-	-
4)	Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-	-
5)	Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-	-
6)	Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
7)	Պահուստի վերջնական մնացորդ	-	-	-	-
2.	<u>Հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գծով</u>				
1)	Պահուստի սկզբնական մնացորդ	-	-	-	-
2)	Պահուստին կատարված մասհանումներ	-	-	-	-
3)	Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	-	-	-	-
4)	Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-	-
5)	Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-	-
6)	Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
7)	Պահուստի վերջնական մնացորդ	-	-	-	-
3.	<u>Ներդրումների գծով</u>				
1)	Պահուստի սկզբնական մնացորդ	-	-	-	-
2)	Պահուստին կատարված	-	-	-	-

	մասհանումներ				
3)	Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	-	-	-	-
4)	Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-	-
5)	Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-	-
6)	Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
7)	Պահուստի վերջնական մնացորդ	-	-	-	-
4.	<u>Այլ ակտիվների գծով</u>				
1)	Պահուստի սկզբնական մնացորդ	-	-	-	-
2)	Պահուստին կատարված մասհանումներ	-	-	-	-
3)	Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	-	-	-	-
4)	Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-	-
5)	Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-	-
6)	Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
7)	Պահուստի վերջնական մնացորդ	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 9. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

	<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (աճողական)	Նախորդող ֆին. տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ	Նախորդ ժամանակաշրջան (աճողական)

				Ժամանա- կաշրջան	
1.	Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	12 990	38 093	9 013	32 015
2.	Ծախսեր սոցիալական ապահովության վճարների գծով	-	-	-	-
3.	Գործուղման և ուսուցման գծով ծախսեր	-	-	30	30
4.	Անձնակազմի այլ ծախսեր	-	-	-	-
5.	Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	1 290	5 160	1 290	5 160
6.	Ներդրումային ընկերության շենքի և սարքավորումների, փոխադրամիջոցների տեխնիկական սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	261	1 058	260	692
7.	Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	180	1 200	180	1 200
8.	Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	351	1 239	287	1 097
9.	Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	454	1 577	345	1 678
10.	Տրանսպորտային ծախսեր	-	-	-	-
11.	Այլ վարչական ծախսեր	430	1 730	448	1 890
12.	Ընդամենը	15 956	50 057	11 853	43 762

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ կազմում է 8 աշխատող, իսկ մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական

աշխատավարձի չափը կազմում է 317 885 ՀՀ դրամ: Նախորդ ժամանակաշրջանի համար այս թվերը համապատասխանաբար կազմում էին 9 աշխատող և 273 817 ՀՀ դրամ մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձ:

Ծանոթագրություն 10. «Այլ գործառնական ծախսեր»

	<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանա- կաշրջան	Հաշվետու ժամանա- կաշրջան (աճողա- կան)	Նախորդ դոլ ֆին. տարվա համադրե- լի ընթա- ցիկ միջ- անկյալ ժամանա- կաշրջան	Նախորդ ժամանա- կաշրջան (աճողա- կան)
1.	Հասարակական կապերի գծով ծախսեր	1 077	2 081	960	1 964
2.	Հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ծախսեր	221	872	184	693
3.	Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	71	285	74	300
4.	Այլ ծախսեր	38	156	59	272
5.	Ընդամենը	1 407	3 394	1 277	3 229

Ծանոթագրություն 11. «Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումներից զուր շահույթ (վնաս)»

	<u>Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումներից զուտ եկամուտ</u>	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանա-	Հաշվետու ժամանա- կաշրջան	Նախորդ դոլ ֆին. տարվա	Նախորդ ժամանա- կաշրջան
--	---	--	---	--------------------------------------	---------------------------------------

		կաշրջան	(աճողական)	համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	(աճողական)
1.	Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-	-	-
2.	Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներից	-	-	-	-
3.	Դուստր ներդրումային ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-	-
4.	Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-	-
5.	Ընդամենը	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 12. «Շահութահարկի գծով ծախս»

	<u>Շահութահարկի գծով ծախս</u>	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (աճողական)	Նախորդող ֆին. տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (աճողական)
1.	Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	12 179	72 517	22 037	72 271

2.	Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-	-	-
3.	Հետաձգված հարկի գծով ծախս	-	-	-	-
4.	Ընդամենը	12 179	72 517	22 037	72 271

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2017թ.՝ 20%):

		Հաշվետու ժամանակա- շրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	Նախորդ ժամանա- կաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
1.	Շահույթը մինչև հարկումը	362 414	-	361 902	-
2.	Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	-	20	-	20
3.	Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	171	-	(546)	-
4.	Չհարկվող եկամուտներ	(156 975)	-	(159 983)	-
5.	Չնվազեցվող ծախսեր	157 146	-	159 437	-
6.	Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	-	-
7.	Շահութահարկի գծով ծախս	72 517	-	72 271	-

Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ Ընկերությունն ունեցել է 362 414 հազ. ՀՀ դրամի հաշվապահական շահույթ, սակայն առկա մշտական տարբերությունների հետևանքով

(«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն առկա 156 975 հազ. ՀՀ դրամի չհարկվող եկամուտներ և 157 146 հազ. ՀՀ դրամի չնվազեցվող ծախսեր) դիտարկվող ժամանակահատվածում հարկային նպատակներով Ընկերության շահույթը կազմել է 362 585 հազ. ՀՀ դրամ, որից էլ հաշվարկվել է շահութահարկի գծով ծախսի գումարը:

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը.

		Մնացորդը նախորդ ժամանակա- շրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունք- ներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակա- շրջանի դրությամբ
1.	<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝</i>	-	-	-	-
1)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով	-	-	-	-
2)	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով	-	-	-	-
3)	Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
4)	Այլ ակտիվների գծով	-	-	-	-
5)	Ստեղծված պահուստների գծով	-	-	-	-
6)	Այլ պարտավորություննե- րի գծով	-	-	-	-
2.	<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություննե- ր, այդ թվում՝</i>	82 098	-	(34 669)	47 429
1)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով	-	-	-	-

	վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով				
2)	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով	81 744	-	(34 669)	47 075
3)	Հիմնական միջոցների գծով	354	-	-	354
4)	Այլ ակտիվների գծով	-	-	-	-
5)	Այլ պարտավորություննե- րի գծով	-	-	-	-
3.	<i>Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/ պարտավորություն</i>	(82 098)	-	34 669	(47 429)

Ծանոթագրություն 13. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

	<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ</u>	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանա- կաշրջան	Հաշվետու ժամանա- կաշրջան (աճողա- կան)	Նախոր- դող ֆին. տարվա համադրե- լի ընթա- ցիկ միջ- անկյալ ժամանա- կաշրջան	Նախորդ ժամանա- կաշրջան (աճողա- կան)
1.	Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	51 341	289 897	98 760	289 631
2.	Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(-)	(-)	(-)	(-)

3.	Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	-	-	-	-
4.	Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	-	-	-	-
5.	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	-	-	-	-
6.	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուսրացված շահույթ	-	-	-	-

**Ծանոթագրություն 14 «Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ
Կենտրոնական բանկում»**

	<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ Կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Կանխիկ դրամական միջոցներ և վճարային փաստաթղթեր	-	-
2.	Կանոնադրական կապիտալի կուտակման հաշիվ Կենտրոնական բանկում	-	-
3.	Դեպոնացված միջոցներ Կենտրոնական բանկում	-	-
4.	Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
5.	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ Կենտրոնական բանկում	-	-

Ընկերության գործառնություններն իրականացվում են անկանխիկ եղանակով, ինչի մասին Ընկերության ղեկավարության կողմից 27.08.2008թ. ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացվել

համապատասխան հայտարարություն (այս դրույթն ամրագրվել է նաև Ընկերության կանոնադրությամբ):

«Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում»:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	48 522	40 741
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	68 271	48 522

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում «դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում» տողերում ներառված են ՀՀ առևտրային բանկերում բանկային հաշիվներին առկա միջոցները:

Ծանոթագրություն 15. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Ընթացիկ հաշիվներ		
1)	Հայաստանի Հանրապետության բանկերում	68 271	48 522

2)	Այլ բանկերում	-	-
3)	Դեպոնացված հաշիվներ բանկերում	-	-
4)	Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը	68 271	48 522
2.	<u>Տրամադրված փոխառություններ և ավանդներ, այլ պահանջներ</u>	104 707	690 536
1)	Կենտրոնական բանկում՝ տրամադրված փոխառություններ և ավանդներ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	-
2)	Բանկերում՝ տրամադրված փոխառություններ և ավանդներ ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր արժեթղթերի փաթեթի կառավարում այլ	96 750	215 242
3)	Ներդրումային և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տրամադրված փոխառություններ և ավանդներ ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր արժեթղթերի փաթեթի կառավարում այլ	-	467 179
4)	Հաշվեգրված տոկոսներ	7 957	8 115
5)	Ընդամենը	172 978	739 058
3.	Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 8)	(-)	(-)
4.	Զուտ պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	172 978	739 058

Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված ավանդ:

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունը որպես ստացված օվերդրաֆտով (30 մլն. ՀՀ դրամի չափով) պարտավորությունների ապահովման միջոց, գրավադրել էր իրեն սեփականության իրավունքով պատկանող՝ 2016թ.-ի հուլիսի 1-ին կնքված ժամկետային ավանդային պայմանագրով «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ-ում ներդրված ավանդը՝ 94 623 (իննսունչորս հազար վեց հարյուր քսաներեք) ԱՄՆ դոլարի չափով դրամական միջոցները: Գրավը տրամադրվել էր համաձայն օվերդրաֆտի և դրամական միջոցների գրավի պայմանագրերի՝ մինչև 02.07.2018թ.: Հարկ է նշել, որ 31.12.2017թ.-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի օվերդրաֆտի օգտագործված մաս:

Ծանոթագրություն 16. «Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ»

	<u>Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Տրամադրված փոխառություններ, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը Հայաստանի Հանրապետության տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	-
2.	ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր	-	-
3.	արժեթղթերի փաթեթի կառավարում	-	313
4.	այլ	754	566
5.	Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
6.	Ընդամենը պահանջներ	754	879
7.	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջների հնարավոր	-	-

	կորուստների պահուստ (ծանոթագրություն 8)		
8.	Ընդամենը զուտ պահանջներ	754	879

	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված փոխառությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան գումարը/քանակը	Նախորդ ժամանակաշրջան գումարը/քանակը
1.	Տրամադրված փոխառություններ, որից	-	-
2.	արժեզրկված փոխառություններ, այդ թվում՝ ժամկետանց վերանայված (վերաձևակերպված) վերաֆինանսավորված	-	-
3.	Ընդամենը փոխառություններ	-	-
4.	Հաճախորդներին տրամադրված փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթագրություն 8)	-	-
5.	Ընդամենը զուտ փոխառություններ	-	-

1. Վերանայված (վերաձևակերպված) են համարվում այն ակտիվները, որոնց մարման ժամկետները կամ այլ պայմանները վերանայվել (վերաձևակերպվել) են, գումարները փոխանցվել են ակտիվային նոր գործիքներին, կամ էլ պայմանները վերանայվել են այլ կերպ՝ պարտապանի (փոխառուի) համար առավել նպաստավոր ուղղությամբ, ինչը պայմանավորված է նրա վատ ֆինանսական դրությամբ և (կամ) նրա՝ պարտքը մարելու կարողությամբ:
2. Վերաֆինանսավորված ակտիվներն այն ակտիվներն են, որոնց մարումն իրականացվել է նոր ստանձնած պարտավորությունների աղբյուրների հաշվին:

	<u>Հաճախորդների նկատմամբ պահանջների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Բանկեր, այդ թվում՝ տրամադրված փոխառություններ ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր այլ	-	-
2.	Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ, այդ թվում՝ տրամադրված փոխառություններ ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր այլ	12 - - 12	-
3.	Պետական կազմակերպություններ, այդ թվում՝ տրամադրված փոխառություններ ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր այլ	126 - - 126	122 - - 122
4.	Ֆինանսական կազմակերպություն չհանդիսացող ոչ պետական կազմակերպություններ, այդ թվում՝ խոշոր կազմակերպություններ փոքր և միջին կազմակերպություններ*	597 - 597	432 - 432
5.	Անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝ փոխառություններ ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր	19 - -	325 - -
6.	Անհատ ձեռնարկատերեր, այդ թվում՝ փոխառություններ ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր	-	-
7.	Հաշվեգրված տոկոսներ, այդ թվում՝	-	-

	տրամադրված փոխառությունների գծով ռեպո (հետգնման) համաձայնագրերի գծով այլ ակտիվների գծով		
8.	Ընդամենը պահանջներ	754	879
9.	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջների հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթագրություն 8)	-	-
10.	Ընդամենը զուտ պահանջներ	754	879

	<u>Հաճախորդների նկատմամբ պահանջների վերլուծությունն ըստ ռեզիդենտության</u>	Հաշվետու ժամանակա- շրջան	Տոկոսային հարաբերու- թյունը	Նախորդ ժամանակա- շրջան	Տոկոսային հարաբերու- թյունը
1.	Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներ	754	100	879	100
2.	ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	-	-	-	-
3.	ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	-	-	-	-
4.	Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-	-	-
5.	Ընդամենը	754	100	879	100

Ծանոթագրություն 16-ում «Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ» և «ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ» տողերում նշվում են երկրների անվանումները

Ծանոթագրություն 17. «Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ»

		Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
1.	Պետական արժեթղթեր				
1)	Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-		489 374	
				489 374	
2)	ԲԲԲ- /Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-		-	
3)	ԲԲԲ- /Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-		-	
4)	Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր	-		489 374	
2.	Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>

1)	Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ	=	=	=	=
2)	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ	-	-	-	-
3)	ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ	-	-	-	-
4)	Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	-	-
3.	<u>Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
1)		-	-	-	-

	Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ				
2)	ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ	-	-	-	-
3)	Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	-	-
4)	Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր	-		489 374	
4.	<u>Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>	-		-	
1)	տրամադրված փոխառություններ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող փոխառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող փոխառուների	-		-	

	տրամադրված փոխառություններ Այլ		
2)	Ածանցյալ գործիքներ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
3)	Ընդամենը	-	-
5.	Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	-	489 374

Ընկերությունը հաշվետու ժամանակահատվածում «Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների» վերադասակարգումներ չի արել:

Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ «Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների» դասում Ընկերությունը հաշվառվող ռեպո համաձայնագրով վաճառված-ձեռք բերված արժեթղթեր չունի:

Ընկերությունը նախորդ հաշվետու ժամանակահատվածում «Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների» վերադասակարգումներ չի արել:

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունն ուներ 489 374 377 (չորս հարյուր ութսունինը միլիոն երեք հարյուր յոթանասունչորս հազար երեք հարյուր յոթանասունյոթ) ՀՀ դրամի «Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր՝ ՀՀ պետական գանձապետական արժեթղթեր: Բոլոր ռեպո-համաձայնագրերը կնքվել են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերի հետ:

Ծանոթագրություն 18. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

		Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
1.	Պետական արժեթղթեր				
1)	Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	3 344 168		4 461 679	
		3 344 168		4 461 679	
2)	ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-		-	
3)	ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-		-	
4)	Ընդամենը պետական արժեթղթեր	3 344 168		4 461 679	
2.	Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
1)	Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ	=	=	=	=

2)	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ	-	-
3)	ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ	483 365 400 253	1 402 251 24 209 958 072
4)	Ընդամենը Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	883 618	2 384 532
3.	<u>Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
1)	Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ	40 270	50 040
2)	ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային	-	-

	գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ բաժնային գործիքներ այլ		
3)	Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	40 270	50 040
4)	Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	4 268 056	6 896 251
4.	<u>Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>		
1)	տրամադրված փոխառություններ, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող փոխառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող փոխառությունների Այլ	-	-
2)	Ընդամենը	-	-
5.	Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4 268 056	6 896 251

Ընկերությունը հաշվետու ժամանակահատվածում «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների» վերադասակարգումներ չի արել:

Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ Ընկերությունն ուներ 3 344 167 938 (երեք միլիարդ երեք հարյուր քառասունչորս միլիոն հարյուր վաթսունյոթ հազար ինը հարյուր երեսունութ) ՀՀ դրամի «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր՝ ՀՀ պետական գանձապետական արժեթղթեր: Բոլոր ռեպո-համաձայնագրերը կնքվել են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերի հետ:

Ընկերությունը նախորդ հաշվետու ժամանակահատվածում «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների» վերադասակարգումներ չի արել:

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունն ուներ 4 329 830 078 (չորս միլիարդ երեք հարյուր քսանինը միլիոն ութ հարյուր երեսուն հազար յոթանասունութ) ՀՀ դրամի «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր՝ ՀՀ պետական գանձապետական արժեթղթեր: Բոլոր ռեպո-համաձայնագրերը կնքվել են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերի հետ: Բացի դրանից, նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունն ուներ նաև 131 848 912 (մեկ հարյուր երեսունմեկ միլիոն ութ հարյուր քառասունութ հազար ինը հարյուր տասներկու) ՀՀ դրամի «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրերով չձանրաբեռնված (ազատ) ՀՀ պետական գանձապետական արժեթղթեր:

Ծանոթագրություն 19. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	<u>Պետական արժեթղթեր</u>		
1)	Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	1 133 998 1 133 998	1 102 845 1 102 845
2)	ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
3)	ԲԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական	-	-

	արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
4)	Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը պետական արժեթղթեր	1 133 998	1 102 845
2.	Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
1)	Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ այլ	=	=
2)	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ այլ	-	-
3)	ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ այլ	-	-
4)	Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-

5)	Ընդամենը	-		-	
3.	<u>Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
1)	Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ այլ	=	=	=	=
2)	ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ այլ	-		-	
3)	Հաշվեգրված տոկոսներ	-		-	
4)	Ընդամենը	-		-	
4.	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ) (ծանոթագրություն 8)	(-)		(-)	
5.	Զուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	1 133 998		1 102 845	

Ընկերությունը հաշվետու ժամանակահատվածում «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների» վերադասակարգումներ չի արել:

Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ Ընկերությունն ուներ 1 133 997 576 (մեկ միլիարդ հարյուր երեսուներեք միլիոն ինը հարյուր իննսուներեք հազար հինգ հարյուր յոթանասունվեց) ՀՀ դրամի «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրերով վաճառված ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր: Ռեպո-համաձայնագրերը կնքվել են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերի հետ:

Ընկերությունը Նախորդ հաշվետու ժամանակահատվածում «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների» վերադասակարգումներ չի արել:

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունն ուներ 1 102 845 220 (մեկ միլիարդ հարյուր երկու միլիոն ութ հարյուր քառասունհինգ հազար երկու հարյուր քսան) ՀՀ դրամի «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրերով վաճառված ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր: Ռեպո-համաձայնագրերը կնքվել են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերի հետ:

Ծանոթագրություն 20. «Ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում»

	<u>Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների շարժը</u>	Ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում
1.	Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբում	-
2.	Ավելացում	-
3.	Օտարում (վաճառք)	(-)
4.	Արժեքի արժեզրկում	(-)
5.	Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	-

	<u>Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներ	-	-
2.	Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներ	-	-
3.	Դուստր ներդրումային	-	-

	ընկերություններում ներդրումներ		
4.	Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներ	-	-
5.	Շահաբաժիններ	-	-
6.	Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 21. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

	Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	Փոխարկա- միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմնական միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակաժ հիմնական միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
1.	<u>Սկզբնական արժեք</u>							
2.	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	-	1 877	-	2 097	-	-	3 974
3.	Ավելացում	-	747	-	284	-	-	1 031
4.	Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )
5.	Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
6.	Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-	-
7.	Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
8.	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	-	2 624	-	2 381	-	-	5 005
9.	Ավելացում	-	562	-	-	-	-	562
10.	Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )
11.	Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-	-
12.	Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
13.	Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
14.	Մնացորդը հաշվետու	-	3 186	-	2 381	-	-	5 567

	Ժամանակաշրջանի վերջում							
	<u>Կուտակված մաշվածություն</u>							
15.	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	-	469	-	951	-	-	1 420
16.	Ավելացում	-	419	-	274	-	-	693
17.	Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )
18.	Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
19.	Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
20.	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	-	888	-	1 225	-	-	2 113
21.	Ավելացում	-	560	-	312	-	-	872
22.	Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )
23.	Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
24.	Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
25.	Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	-	1 448	-	1 537	-	-	2 985
26.	<u>Զուտ հաշվեկշռային արժեք</u>							
27.	հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	-	1 738	-	844	-	-	2 582
28.	նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	-	1 736	-	1 156	-	-	2 892

Ընկերությունը հաշվետու, ինչպես նաև նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում հիմնական միջոցների վերագնահատում և վերադասակարգում չի կատարել:

Ոչ նյութական ակտիվներ

		Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակայի իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվների գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
1.	<u>Սկզբնական արժեք</u>						
2.	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	3 015	50	-	-	-	3 065
3.	Ավելացում	-	-	-	-	-	-
4.	Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )
5.	Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
6.	Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
7.	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3 015	50	-	-	-	3 065
8.	Ավելացում	-	-	-	-	-	-
9.	Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )
10.	Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
11.	Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
12.	Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
13.	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3 015	50	-	-	-	3 065
14.	<u>Կուտակված մաշվածություն</u>						
15.	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1 551	50	-	-	-	1 601
16.	Ավելացում	300	-	-	-	-	300

17.	Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )
18.	Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
19.	Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
20.	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1 851	50	-	-	-	1 901
21.	Ավելացում	285	-	-	-	-	285
22.	Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )
23.	Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
24.	Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
25.	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2 136	50	-	-	-	2 186
26.	<u>Զուտ հաշվեկշռային արժեք</u>						
27.	Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	879	-	-	-	-	879
28.	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1 164	-	-	-	-	1 164

Ընկերությունը հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջաններում ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատում և վերադասակարգում չի կատարել:

Ծանոթագրություն 22. «Այլ ակտիվներ»

		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի	-	-

	գծով		
2.	Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	-	-
3.	Կանխավճարներ աշխատակիցներին	-	-
4.	Կանխավճարներ մատակարարներին	90	90
5.	Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	-	-
6.	Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	16	360
7.	Ընդամենը	106	450
8.	Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթագրություն 8)	(-)	(-)
9.	Ընդամենը	106	450
10.	<u>Այլ ակտիվներ</u>	-	-
11.	Պահեստ	-	-
12.	Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-
13.	Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	-	-
14.	Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
15.	Այլ ակտիվներ	-	-
16.	Ընդամենը այլ ակտիվներ	106	450

Ծանոթագրություն 23. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

		Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
1.	Կենտրոնական բանկ փոխառություններ ռեպո համաձայնագրեր այլ	-	-
2.	Հայաստանի Հանրապետության բանկեր փոխառություններ ռեպո համաձայնագրեր այլ	- 4 527 795 24 188	- 6 013 386 1 489 251
3.	ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր փոխառություններ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	-
4.	ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր փոխառություններ ռեպո համաձայնագրեր այլ	-	-
5.	Հաշվեգրված տոկոսներ	2 665	12 724
6.	Ընդամենը	4 554 648	7 515 361
7.	Ֆինանսական կազմակերպություններ փոխառություններ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	-
8.	Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
9.	Ընդամենը	-	-
10.	Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4 554 648	7 515 361

Ծանոթագրություն 24. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	<u>Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ</u>		
1)	Ռեպո համաձայնագրեր	-	-
2)	Փոխառություններ	-	-
3)	Այլ	-	-
4)	Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը	-	-
2.	<u>Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ</u>		
1)	Ռեպո համաձայնագրեր	-	-
2)	Փոխառություններ	-	-
3)	Այլ	-	-
4)	Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը	-	-
3.	<u>Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ</u>		
1)	Ռեպո համաձայնագրեր	-	-
2)	Փոխառություններ	-	-
3)	Այլ	-	-
4)	Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը	-	-

4.	<u>Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ</u>		
1)	Ռեպո համաձայնագրեր	-	-
2)	Փոխառություններ	-	-
3)	Այլ	-	-
4)	Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը	-	-
5.	<u>Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ</u>		
1)	Ռեպո համաձայնագրեր	-	-
2)	Փոխառություններ	-	-
3)	Այլ	-	-
4)	Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը	-	-
6.	<u>Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ</u>		
1)	Ռեպո համաձայնագրեր	-	489 374
2)	Փոխառություններ	-	-
3)	Այլ	-	-
4)	Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը	-	489 374
7.	<u>Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ</u>		

1)	Ռեպո համաձայնագրեր	-	-
2)	Փոխառություններ	-	-
3)	Այլ	-	-
4)	Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
5)	Ընդամենը	-	-
8.	Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	489 374

Ծանոթագրություն 25. «Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ»

	<u>Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություններ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	<u>Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ածանցյալ գործիքներ՝</u> ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
2.	Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
3.	Այլ	-	-
4.	Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26. «Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթեր»

	<u>Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
--	--	---------------------------	-------------------------

1.	Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
2.	Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	-	-
3.	Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր (ֆինանսական պարտավորություններ համարվող)	-	-
4.	Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
5.	Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
6.	Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 27. «Պահուսպներ»

	<u>Պահուսպներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Սկզբնական մնացորդ	-	-
2.	Պահուստին կատարված մասհանումներ	-	-
3.	Պահուստի օգտագործում	-	-
4.	Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
5.	Վերջնական մնացորդ	-	-

Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չունի:

Ընկերությունն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չունի:

Ծանոթագրություն 28. «Այլ պարտավորություններ»

	Այլ պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով շահութահարկի գծով ավելացված արժեքի հարկի գծով այլ հարկերի ու տուրքերի գծով սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	17 262 14 700 395 2 096 71	37 196 35 863 2 1 186 145
2.	Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	-	-
3.	Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	94	146
4.	Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
5.	Այլ պարտավորություններ	978	1 016
6.	Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	18 334	38 358

Ծանոթագրություն 29. «Կանոնադրական կապիտալ»

Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ կազմում է 164 000 000 (մեկ հարյուր վաթսուներորս միլիոն) ՀՀ դրամ: Հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի ավելացում/նվազեցում, ինչպես նաև Ընկերության կողմից բաժնեմասերի հետգնում տեղի չի ունեցել:

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացում/նվազեցում, ինչպես նաև Ընկերության կողմից բաժնեմասերի հետգնում տեղի չի ունեցել:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության 28.06.2018թ.-ին կայացած մասնակիցների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերության մասնակիցների միջև նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթից շահութաբաժինների տեսքով բաշխվեց 300 մլն. ՀՀ դրամ՝ ըստ Ընկերության կանոնադրական կապիտալում մասնակիցների բաժնեմասերի չափերի: Ընդ որում, իրացվելի-
ության ռիսկի ազդեցությունը մեղմացնելու անհրաժեշտությունից ելնելով՝ որոշվեց շահութաբաժին-
ների վճարումն իրականացնել մաս-մաս՝ բաշխման ենթակա 120 մլն. ՀՀ դրամի շահույթը
վճարելով 5 աշխատանքային օրվա, իսկ շահույթի մյուս մասը՝ մեկ տարվա ընթացքում:

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության 02.05.2017թ.-ին կայացած մասնակիցների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերության մասնակիցների միջև նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթից շահութաբաժինների տեսքով բաշխվեց 200 մլն. ՀՀ դրամ՝ ըստ Ընկերության կանոնադրական կապիտալում մասնակիցների բաժնեմասերի չափերի: Ընդ որում, իրացվելիության ռիսկի ազդեցությունը մեղմացնելու անհրաժեշտությունից ելնելով՝ որոշվեց շահութաբաժինների վճարումն իրականացնել մաս-մաս՝ բաշխման ենթակա շահույթի կեսը վճարելով 5 աշխատանքային օրվա, իսկ մյուս կեսը՝ մեկ տարվա ընթացքում:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ Ընկերությունն ունի 3 նշանակալից մասնակից, որոնց վերաբերյալ տեղեկությունները բերված են ստորև ներկայացված աղյուսակում.

Նշանակալից մասնակցի անունը, ազգանունը/ անվանումը	Ներդրումային ընկերությունում ունեցած մասնակցության գումարը	Ներդրումային ընկերությունում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Տիգրան Խանիկյան	60 680 000	37%	-
Սմբատ Սարոյան	54 120 000	33%	-
Մարլեն Լիսիցին	49 200 000	30%	-

Ծանոթագրություն 30. «Սեփական կապիտալի այլ փարրեր»

Ընկերությունը չունի որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքներ, ինչպես նաև սույն հաշվետվության առանձին տողով չներառված սեփական կապիտալի այլ տարրերի մնացորդներ:

Համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի պահանջի՝ Ընկերության կողմից գնահատվել է 31.12.2018թ. դրությամբ ֆինանսական ակտիվների սպասվող պարտքային կորուստի մեծությունը, որի չափն արտացոլում է կորուստի տեղի ունենալու հավանականությունը: Պահուստի հաշվարկը կատարվել է հետևյալ բանաձևով՝ $\Gamma = U \times \Gamma < \times Y <$ (1), որտեղ

Γ -ն՝ սպասվող պարտքային կորուստի մեծությունն է,

U -ն՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն է առ 31.12.2018թ.,

$\Gamma <$ -ն՝ ակտիվի արժեզրկման (դեֆոլտի) ի հայտ գալու հավանականությունն է (Default probability),

$Y <$ -ն՝ դեֆոլտի ի հայտ գալու դեպքում ակտիվի հնարավոր պարտքային կորստի միջին կշռված հավանականությունն է (Loss given default):

Հաշվարկներն իրականացվել են առկա այն տեղեկատվության հիման վրա, որի հավաքագրումը հնարավոր է առանց անհարկի ծախսումների և ջանքերի: Հաշվարկների համար հիմք են հանդիսացել հետևյալ ցուցանիշները և ենթադրությունները՝

- Հաշվարկների համար դիտարկվել են միայն այն դեպքերը, որոնք սպասվում է, որ տեղի կունենան հաշվետու ժամանակահատվածին հաջորդող 1 տարվա ընթացքում,
- Որպես ակտիվի արժեզրկման (դեֆոլտի) ի հայտ գալու հավանականություն է ընդունվել «Ստանդարտ ընդ Փուրս» վարկանիշային գործակալության կողմից 1 տարվա կտրվածքով պետությանը (BBB վարկանիշ) և կորպորատիվ թողարկողներին (B վարկանիշ) շնորհված դեֆոլտի մակարդակը (ըստ թողարկողին տրամադրված սուվերեն վարկանիշի): Ընդ որում, եթե հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ արժեթուղթն ունի 1 տարուց պակաս մարման ժամկետ, ապա դեֆոլտի տարեկան հավանականության (r) հիման վրա $R = 1 - (1-r)^{1/365}$ բանաձևով հաշվարկվում է դեֆոլտի օրական հավանականությունը, որը մինչև մարմանը մնացած օրերի քանակով բազմապատկվելուց հետո (1) բանաձևում փոխարինում է $\Gamma <$ բաղադրիչին,

- Որպես դեֆոլտի ի հայտ գալու դեպքում ակտիվի հնարավոր պարտքային կորստի միջին կշռված հավանականություն է ընդունվել «Ստանդարտ ընդ Փուրս» վարկանիշային գործակալության կողմից հաշվարկված մեծությունը, որը Հայաստանի համար կազմում է 45%: Հաշվի առնելով այն, որ Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքերը կազմում են պահուստավորման ենթակա ակտիվների 0.02%-ը (էական չեն), դրանց գծով հնարավոր պարտքային կորստի միջին կշռված հավանականություն է ընդունվել 100%,
- Ռեպո համաձայնագրերի պարագայում (1) բանաձևում ավելանում է ևս մեկ բաղադրիչ՝ ռեպո համաձայնագրի մյուս կողմ հանդիսացող գործընկերոջ դեֆոլտի հավանականությունը:

«ՖՅՈՒԶՐ ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԱՐԿԵՏ» ՍՊԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ (առ 31.12.2018թ.)					
Ակտիվների անվանումը	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը առ 31.12.2018թ. (հազ. ՀՀ դրամ)	Ակտիվի արժեզրկման (դեֆոլտի) ի հայտ գալու հավանականություն (Default probability)	Դեֆոլտի ի հայտ գալու դեպքում ակտիվի հնարավոր պարտքային կորստի հավանականությունը (Loss given default)	Գործընկերոջ դեֆոլտի հավանականությունը	Սպասվող պարտքային կորուստ (հազ. ՀՀ դրամ)
Բանկային հաշիվներ բանկերում	68 271.0	4.9600%	45.0%		1,523.81
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	96 750.0	4.9600%	45.0%		2,159.46
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդների գծով ստացվելիք տոկոսներ	7 957.0	4.9600%	45.0%		177.60
Ոչ պետական արժեթղթեր (մինչև մեկ տարի մարման	186 486.0	0.7386%	45.0%		619.86

Ժամկետով՝ AMFNCAB21ER4					
Ոչ պետական արժեթղթեր (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով)՝ AMARBKB2DER2	33 368.0	4.2089%	45.0%		631.99
Ոչ պետական արժեթղթեր (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով)՝ AMANLBB22ER2	23 684.0	0.7108%	45.0%		75.75
Ոչ պետական արժեթղթեր (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով)՝ AMAMRBB24ER7	43 051.0	1.6863%	45.0%		326.69
Ոչ պետական արժեթղթեր (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով)՝ AMARBKB2BER6	12 241.0	2.3553%	45.0%		129.74
Ոչ պետական արժեթղթեր (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով)՝ AMHEZBB23ER4	24 359.0	5.0590%	45.0%		554.55
Ոչ պետական արժեթղթեր (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով)՝ AMFMGCB21ER3	24 484.0	4.8221%	45.0%		531.29
Ոչ պետական արժեթղթեր (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով)՝ AMCOVSB23ER7	52 580.0	2.9964%	45.0%		708.97
Ոչ պետական տոկոսային արժեթղթեր (մեկ տարուց ավել մարման ժամկետով)	523 635.0	4.9600%	45.0%		11,687.53
ՀՀ պետական արժեթղթեր՝ մեկ	3 344 168.0	1.0900%	45.0%		16,403.14

տարուց ավել մարման ժամկետ ունեցող					
ՀՀ պետական արժեթղթեր՝ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող	1 133 998.0	1.0900%	45.0%		5,562.26
Դեբիտորական պարտքեր այլ անձանց նկատմամբ	16.0	4.9600%	100.0%		0.79
Կանխավճարներ մատակարարներին	90.0	4.9600%	100.0%		4.46
Այլ ֆինանսական կազմակերպություն- ներից ստացվելիք այլ տոկոսներ և միջնորդավճարներ	12.0	4.9600%	100.0%		0.60
Պետական առևտրային կազմակերպություն- ներից ստացվելիք այլ տոկոսներ և միջնորդավճարներ	114.0	1.0900%	100.0%		1.24
Այլ առևտրային կազմակերպություն- ներից ստացվելիք այլ տոկոսներ և միջնորդավճարներ	597.0	4.9600%	100.0%		29.61
Պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն- ներից ստացվելիք այլ տոկոսներ և միջնորդավճարներ	12.0	1.0900%	100.0%		0.13
Ֆիզիկական անձանցից ստացվելիք այլ տոկոսներ և միջնորդավճարներ	19.0	4.9600%	100.0%		0.94
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	5 575 892.0				41,130.4

Այսպիսով, ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն չբաշխված շահույթի մնացորդի ճշգրտումը կազմում է (41 130) հազ. ՀՀ դրամ:

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Երկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմեր են համարվում՝ Ընկերության ղեկավարները, Ընկերության կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք, ինչպես նաև Ընկերության ղեկավարների և կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց հետ փոխկապակցված իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք:

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմի անդամների (գործադիր տնօրեն, գլխավոր հաշվապահ և ներքին աուդիտոր) հատուցումներին (այդ թվում՝ վճարված աշխատավարձ, վճարովի տարեկան արձակուրդ, պարգևավճար) 2018թ.-ի չորրորդ եռամսյակում ուղղվել է 9 067 292 (Ինը միլիոն վաթսուներեք հազար երկու հարյուր ինսուններկու) ՀՀ դրամ: Մասնավորապես, Ընկերության գործադիր տնօրենը ստացել է 2 925 505 (Երկու միլիոն ինը հարյուր քսանհինգ հազար հինգ հարյուր հինգ) ՀՀ դրամ, գլխավոր հաշվապահը՝ 2 834 336 (Երկու միլիոն ութ հարյուր երեսունչորս հազար երեք հարյուր երեսունվեց) ՀՀ դրամ, իսկ ներքին աուդիտորը՝ 3 307 451 (Երեք միլիոն երեք հարյուր յոթ հազար չորս հարյուր հիսունմեկ) ՀՀ դրամ:

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմի անդամների հատուցումներին 2017թ.-ի ընթացքում ուղղվել է 21 725 602 (Քսանմեկ միլիոն յոթ հարյուր քսանհինգ հազար վեց հարյուր երկու) ՀՀ դրամ: Մասնավորապես, Ընկերության գործադիր տնօրենը ստացել է 7 074 170 (Յոթ միլիոն յոթանասունչորս հազար հարյուր յոթանասուն) ՀՀ դրամ, գլխավոր հաշվապահը՝ 6 580 127 (Վեց միլիոն հինգ հարյուր ութսուն հազար հարյուր քսանյոթ) ՀՀ դրամ, իսկ ներքին աուդիտորը՝ 8 071 305 (Ութ միլիոն յոթանասունմեկ հազար երեք հարյուր հինգ) ՀՀ դրամ:

	<u>Պահանջներ այլ ներդրումային ընկերությունների նկատմամբ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
1.	Մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-
2.	Տարվա ընթացքում ավելացում	-	-
3.	Տարվա ընթացքում նվազում	-	-
4.	Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	-	-

	<u>Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-
2.	Տարվա ընթացքում պահանջների աճ	-	-
3.	Տարվա ընթացքում մարված պահանջներ	(-)	(-)
4.	Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	-	-
5.	Տոկոսային եկամուտ	-	-

	<u>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1.	Մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-
2.	Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
3.	Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	(-)	(-)
4.	Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	-	-
5.	Տոկոսային ծախս	-	-

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ներդրումային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, իսկ ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Ընկերության նպատակներին համահունչ, և հետապնդում է Ընկերությանը գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերից

զերծ պահելու նպատակը: Ռիսկերի վերլուծությունը կազմում է Ընկերության ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման անբաժանելի մասը: Ընկերությունում առկա են մի շարք ներքին կանոնակարգիչ փաստաթղթեր, որոնք վերջին հաշվով ուղղված են տարբեր ֆինանսական գործառնությունների կատարման ժամանակ ռիսկերի նվազեցմանը:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում բախվում է տարբեր տիպի ռիսկերի հետ: Հաշվետու ժամանակաշրջանում առավել կարևոր ռիսկեր են հանդիսացել.

Վարկային ռիսկ: Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը չի կատարի իր պարտականությունը, և այդ պատճառով մյուս կողմը կկրի ֆինանսական կորուստներ:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ: Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Ընկերության ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկի գնահատման նպատակով կատարվում է ՀՀ ֆոնդային շուկայի և իրական հատվածի զարգացման միտումների վերաբերյալ մշտական վերլուծություն:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Վերջին տարիների ընթացքում դրամի նկատմամբ նկատվող դոլարի շարունակական արժեզրկման պարագայում Ընկերությունը նպատակահարմար էր գտել զերծ մնալ արտարժույթային գործառնություններից: Սակայն 2009թ.-ի առաջին եռամսյակում կատարված իրադարձությունների հետևանքով Ընկերությունը մտավ արտարժույթային շուկա՝ գրավելով երկար դիրք: Կանխատեսելով դոլարի հնարավոր արժեզրկում՝ Ընկերությունը 2012թ.-ից սկսեց հանդես գալ որպես վարկառու՝ վերցնելով արտարժույթային կարճաժամկետ վարկեր: Արդյունքում, ի տարբերություն նախորդ հաշվետու ժամանակահատվածի վերջին, 31.12.2018թ. դրությամբ Ընկերությունն ունեցավ արտարժույթով արտահայտված պարտավորություն:

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը պայմանավորված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ: Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով կանխատեսում է ֆինանսական շուկայում հնարավոր դրամի առաջարկի ավելցուկ և կառավարում է պարտավորություններն ըստ ժամկետայնության և ծավալների՝ ձգտելով հնարավորինս դիվերսիֆիկացնել և նվազեցնել ռիսկը:

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ուներ շուրջ 68 271 հազ. ՀՀ դրամի դրամական ակտիվներ՝ բանկային հաշիվներին առկա միջոցներ (համախառն ակտիվների 1.2%-ը):

Շուկայական ռիսկ: Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները:

Գործառնական ռիսկ: Ընկերության կողմից բրոքերային գործունեություն իրականացնելու արդյունքում առաջացող ռիսկերի կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումները ներառում են.

- հաճախորդի կողմից տրվող պատվերի ստուգում բրոքերի կողմից,
- Ընկերության աշխատակիցների մասնագիտական որակավորման բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,
- կնքվող պայմանագրերի կրկնակի ստուգում:

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

Վարկային ռիսկն Ընկերության կոնտրագենտների՝ իրենց կողմից ստանձնած պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու արդյունքում Ընկերության հաշվետու ժամանակահատվածի դրությամբ առկա ֆինանսական ակտիվներից առաջացող ապագա դրամական միջոցների մուտքերի կրճատման հավանականությունն է: Պարտականությունները չկատարելը հանգեցնում է ֆինանսական կորուստների առաջացման, որոնք ճանաչվում են Ընկերության համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ընկերության՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն էական չի, քանի որ Ընկերության գործընկերներն են հանդիսանում ՀՀ ռեզիդենտ բանկերը, որոնք աչքի են ընկնում բարձր հուսալիությամբ (հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն ունի ներդրված ավանդներ «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ-ում), իսկ Ընկերության արժեթղթերի պորտֆելի գերակշիռ մասը կազմում են ՀՀ գանձապետական պարտատոմսերը (պորտֆելի 83%-ը):

Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

	Հոդվածի անվանումը	Հայաստանի Հանրապետություն	Անկախ պետությունների համագործակցության (այսուհետ՝ ԱԴՀ) երկրներ	Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (այսուհետ՝ ՏՀՀԿ) երկրներ	Ոչ ՏՀՀԿ երկրներ	Ընդամենը
1.	Ակտիվներ					
1)	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ Կենտրոնական բանկում	-	-	-	-	-
2)	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	172 978	-	-	-	172 978
3)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-
4)	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	754	-	-	-	754
5)	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4 268 056	-	-	-	4 268 056
6)	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1 133 998	-	-	-	1 133 998
7)	Այլ ակտիվներ	3 567	-	-	-	3 567
8)	Ընդամենը ակտիվներ	5 579 353	-	-	-	5 579 353
2.	Պարտավորություններ					
1)	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4 554 648	-	-	-	4 554 648
2)	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	-	-	-
3)	Ընդամենը պարտավորություններ	4 554 648	-	-	-	4 554 648
3.	Զուտ դիրք	1 024 705	-	-	-	1 024 705

Նախորդ ժամանակաշրջան

	Հողվածի անվանումը	Հայաստանի Հանրապետություն	Անկախ պետությունների համագործակցության (այսուհետ՝ ԱՊՀ) երկրներ	Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (այսուհետ՝ ՏՀՀԿ) երկրներ	Ոչ ՏՀՀԿ երկրներ	Ընդամենը
1.	Ակտիվներ					
1)	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ Կենտրոնական բանկում	-	-	-	-	-
2)	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	739 058	-	-	-	739 058
3)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	489 374	-	-	-	489 374
4)	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	879	-	-	-	879
5)	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6 896 251	-	-	-	6 896 251
6)	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1 102 845	-	-	-	1 102 845
7)	Այլ ակտիվներ	4 506	-	-	-	4 506
8)	Ընդամենը ակտիվներ	9 232 913	-	-	-	9 232 913
2.	Պարտավորություններ					
1)	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7 515 361	-	-	-	7 515 361
2)	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	489 374	-	-	-	489 374
3)	Ընդամենը պարտավորություններ	8 004 735	-	-	-	8 004 735
3.	Զուտ դիրք	1 228 178	-	-	-	1 228 178

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկն Ընկերության կողմից շուկայական գների փոփոխության հետևանքով կորուստներ կրելու վտանգ է, որը կապված է տոկոսադրույքների նկատմամբ զգայուն ակտիվների ու պասիվների և կապիտալի գործիքների դիրքերի հետ:

Շուկայական ռիսկն իր մեջ ներառում է արտարժույթային և տոկոսադրույքի ռիսկերը: Արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխություններով պայմանավորված օգուտներ ստանալու (կորուստներ չկրելու) տեսանկյունից: Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունում արժույթային շուկայի վերլուծության գնահատականները տալիս է գործադիր տնօրենը, որն օրական հետևում է շուկայական զարգացումներին, հավաքագրում և ուսումնասիրում է փորձագիտական գնահատականները, կարճաժամկետ կանխատեսումներ է անում շուկայի վարքագծի վերաբերյալ, բանակցություններ է վարում հաճախորդների և գործընկերների հետ իրենց սպասումների վերաբերյալ:

Վերլուծություններ իրականացնելիս կիրառվում է երկու մեթոդ՝ ֆունդամենտալ և տեխնիկական: Ֆունդամենտալ վերլուծությունը ենթադրում է շուկայի վերլուծություն՝ տնտեսությունը բնութագրող տարբեր ցուցանիշների դինամիկայի, ինչպես նաև քաղաքական իրադարձությունների, օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների հիման վրա: Կանխատեսումների իրականացման համար հիմք են հանդիսանում երկարաժամկետ հատվածում փոխարժեքի վրա ազդող երկրի տնտեսական պայմանները: Տեխնիկական վերլուծությունը ենթադրում է գների նախկին դինամիկայի հիման վրա գների ապագա փոփոխությունների կանխատեսումը: Ուսումնասիրվում են փոխարժեքների տատանման միտումները կամ տրենդները, վերլուծության են ենթարկվում փոխարժեքների տատանումների դրսևորումները:

Ընկերությունը կրում է արտարժույթի ռիսկ՝ կապված արտարժույթի փոխարժեքի տատանումներով: Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով Ընկերությունն իրականացնում է արտարժույթային ակտիվների և պասիվների կառուցվածքի վերլուծություն: Ստորև ներկայացվում է Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

		Հայաստանի Հանրապետության	I խմբի արտարժույթ	II խմբի արտարժույթ	Ընդամենը

		դրամ			
1.	Ակտիվներ				
1)	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ Կենտրոնական բանկում	-	-	-	-
2)	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	51 484	121 494	-	172 978
3)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
4)	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	754	-	-	754
5)	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	3 460 059	807 997	-	4 268 056
6)	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1 133 998	-	-	1 133 998
7)	Այլ	3 567	-	-	3 567
8)	Ընդամենը ակտիվներ	4 649 862	929 491	-	5 579 353
2.	Պարտավորություններ				
1)	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4 530 409	24 239	-	4 554 648
2)	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	-	-
3)	Այլ պարտավորություններ	65 763	-	-	65 763
4)	Ընդամենը պարտավորություններ	4 596 172	24 239	-	4 620 411
3.	Զուտ դիրք	53 690	905 252	-	958 942

Նախորդ ժամանակաշրջան

		Հայաստանի	I խմբի	II խմբի	
--	--	-----------	--------	---------	--

		Հանրապետության դրամ	արտարժույթ	արտարժույթ	Ընդամենը
1.	Ակտիվներ				
1)	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ Կենտրոնական բանկում	-	-	-	-
2)	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	516 439	222 619	-	739 058
3)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	489 374	-	-	489 374
4)	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	879	-	-	879
5)	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4 665 404	2 230 847	-	6 896 251
6)	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1 102 845	-	-	1 102 845
7)	Այլ	4 506	-	-	4 506
8)	Ընդամենը ակտիվներ	6 779 447	2 453 466	-	9 232 913
2.	Պարտավորություններ				
1)	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6 020 144	1 495 217	-	7 515 361
2)	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	489 374	-	-	489 374
3)	Այլ պարտավորություններ	120 456	-	-	120 456
4)	Ընդամենը պարտավորություններ	6 629 974	1 495 217	-	8 125 191
3.	Զուտ դիրք	149 473	958 249	-	1 107 722

«Լ խմբի արտարժույթի» կազմը: Արտարժույթի առաջին խմբի մեջ մտնում են ՍԴՌ-ը, ՍԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթները (ԱՄՆ-ի դոլարը, եվրոն, ճապոնական իենը և անգլիական

ֆունտ ստեռլինգը), շվեյցարական ֆրանկը, կանադական դոլարը, շվեդական կրոնը, դանիական կրոնը, ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին:

«II խմբի արտարժույթի» կազմը: Արտարժույթի երկրորդ խմբի մեջ մտնում են այլ արտարժույթները:

Ստորև ներկայացվում է 31.12.2018թ. դրությամբ Ընկերության արտարժույթային դիսկի վերլուծությունն ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակների.

	Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակները	Հայաստանի Հանրապետության դրամ	I խմբի արտարժույթ	II խմբի արտարժույթ	Ընդամենը
1.	Ֆյուչերսային գործիքների գծով - պարտավորություններ - պահանջներ	-	-	-	-
2.	Ֆորվարդային գործիքների գծով - պարտավորություններ -պահանջներ	-	-	-	-
3.	Օպցիոնների գծով - պարտավորություններ - պահանջներ	-	-	-	-
4.	Սվոպերի գծով -պարտավորություններ -պահանջներ	-	-	-	-
5.	Այլ ածանցյալ գործիքների գծով - պարտավորություններ - պահանջներ	-	-	-	-
6.	Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
7.	Զուտ բաց դիրք (նախորդ աղյուսակում ստացված «Զուտ դիրք» տողի տվյալներից հանվում են «Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների» տողի համապատասխան տվյալները)	53 690	905 252	-	958 942

Տոկոսադրույքի դիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը տոկոսադրույքների փոփոխման հետևանքով Ընկերության կորուստներ կրելու հավանականությունն է, որը կապված է տոկոսադրույքների նկատմամբ զգայուն ակտիվների ու պասիվների բաց դիրքերի հետ, որի գնահատման համար կատարվում է տվյալ ակտիվների և պասիվների ժամկետային կառուցվածքի վերլուծություն:

Տոկոսադրույքի փոփոխությունն ուղղակիորեն ազդում է Ընկերության տոկոսային ռիսկի, ակտիվների ու պարտավորությունների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Ստորև ներկայացվում է Ընկերության հաշվետու ժամանակաշրջանի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների.

Հաշվեքու ժամանակաշրջան

	Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարի ուց ավելի	
		դրամ	խախտվածություն	դրամ	խախտվածություն	դրամ	խախտվածություն	դրամ	խախտվածություն	դրամ	խախտվածություն	դրամ	խախտվածություն
1.	Տեղաբաշխված միջոցներ												
1)	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, այդ թվում՝ -ավանդներ -ռեպո համաձայնագրեր -այլ	-	-	-	-	-	-	-	104 707	-	-	-	-
2)	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ, այդ թվում՝ - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	-		-							

	- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ - կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ - բաժնային գործիքներ - այլ				210 170		55 292	52 580	82 211	1963 661	263 841	1443 818	196 483
4)	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	973 019	-	160 979	-
5)	Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6)	Ընդամենը	-	-	-	210 170	-	55 292	52 580	186 918	2936 680	263 841	1604 797	196 483
2.	Պարտավորություններ												
1)	բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	4 530 409	-	-	24 239	-	-	-	-	-	-	-	-
2)	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝ - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3)	Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝ - փոխարկելի արժեթղթեր - հիփոթեքային պարտատոմսեր - այլ պարտատոմսեր - ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4)	Ներգրավված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5)	Ընդամենը	4 530 409	-	-	24 239	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Զուտ դիրք	(4 530 409)	-	-	185 931	-	55 292	52 580	186 918	2936 680	263 841	1604 797	196 483

Նախորդ ժամանակաշրջան

	Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարի ուց ավելի	
		դրամով	խոտարմություն	դրամով	խոտարմություն	դրամով	խոտարմություն	դրամով	խոտարմություն	դրամով	խոտարմություն	դրամով	խոտարմություն
1.	Տեղաբաշխված միջոցներ												
1)	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, այդ թվում՝ -ավանդներ -ռեպո համաձայնագրեր -այլ	468 043	-	-	53 120	-	-	-	70 386	-	98 987	-	-
2)	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ, այդ թվում՝ - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝ - երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ - կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ - բաժնային գործիքներ -այլ	-	-	-	-	1682 505	856 899	101 173	-	2871 006	1224 464	500 094	149 484
4)	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	945 005	-	1578 40	-
5)	Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6)	Ընդամենը	468 043	-	-	53 120	1682 505	856 899	101 173	70 386	3816 011	1323 451	657 934	149 484
2.	Պարտավորություններ												
1)	բանկերի և այլ			-		-		-	-	-	-	-	-

	Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	6020 144	72 689		605 764		816 764						
2)	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝ - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	-	-	-	-	-	489 374	-	-	-	-	-	-
3)	Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝ - փոխարկելի արժեթղթեր - հիփոթեքային պարտատոմսեր - այլ պարտատոմսեր - ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4)	Ներգրավված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5)	Ընդամենը	6 020 144	72 689	-	605 764	-	816 764	489 374	-	-	-	-	-
3.	Զուտ դիրք	(5552 101)	(72 689)	-	(552 644)	1682 505	40 135	(388 201)	70 386	3816 011	1323 451	657 934	149 484

Ստորև ներկայացվում է Ընկերության կողմից հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

	Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
		Հայաստանի Հանրապետության դրամ	Արտարժույթ	Հայաստանի Հանրապետության դրամ	Արտարժույթ
		%	%	%	%
1.	Ակտիվներ				
1)	Մնացորդներ Կենտրոնական բանկում	-	-	-	-

2)	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, այդ թվում՝ - ռեպո համաձայնագրեր - սվոպ	-	6.0	6.75	6.55
3)	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	-	-	-	-
4)	Շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	10.17	6.34	9.68	6.56
5)	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	11.2	-	11.2	-
2.	Պարտավորություններ				
1)	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6.61	2.5	6.68	2.82
2)	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	11.22	-
3)	Պարտավորություններ ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	-

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը ֆինանսական ակտիվի գնի փոփոխության հետ կապված ռիսկն է։ Շուկայական գների փոփոխությունը մեծապես ազդում է ֆինանսական գործիքների արժեքի վրա, ընդ որում, այդ փոփոխությունները կարող են պայմանավորված լինել ինչպես առանձին արժեթղթերին կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոններով, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոններով։

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն Ընկերության կողմից ստանձնած պարտավորությունների պատշաճ կատարման ունակության մասնակի կամ ամբողջությամբ կորստի վտանգն է։

Իրացվելիության ռիսկերն ի հայտ են գալիս անբավարար իրացվելիության կամ շուկայականից առավել բարձր արժեքով ձեռք բերված իրացվելիության արդյունքում, ինչն այնուհետև ազդում է Ընկերության եկամուտներին և ծախսերին: Առաջանում է այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը չի կարողանում վերահսկել պասիվների կրճատումը և ապահովել ակտիվների աճը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն ընթացիկ ժամանակաշրջանում կապված էր, առաջին հերթին, ակտիվների և պասիվների կառավարման արդյունավետ խնդրի լուծման, առավելագույն շահույթի ստացման հետ՝ պահպանելով իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

1. կանխիկ հոսքի վերլուծություն
2. ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգում ըստ պայմանագրային ժամկետների
3. շուկաների մոնիտորինգ:

Ընկերությունում իրացվելիության կառավարման հիմնական մեթոդ է հանդիսանում ակտիվների կառավարման մեթոդը:

Իրացվելիության առաջնային կառավարման մեթոդն է, որը և իրացվելիության գլխավոր աղբյուրն է՝ դա բացարձակ իրացվելի միջոցներն են՝ ՀՀ ռեզիդենտ բանկերի հաշիվներում մնացորդները:

Իրացվելիության երկրորդային կառավարման մեթոդն է՝ բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվներն են, որոնք կարճ ժամկետներում և նվազագույն կորուստների ռիսկով կարելի է վերափոխել կանխիկ դրամական միջոցների: Դրանք ձևավորվում են ՀՀ պետական գանձապետական արժեթղթերից:

Իրացվելիության կառավարման համար կիրառվում են նաև ակտիվների ու պարտավորությունների կառավարման այլ մեթոդներ, որոնցից են.

Իրացվելի ակտիվները վաճառելու մեթոդ. Իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Ընկերությունը դրամական միջոցներ ստանալու համար վաճառում է ակտիվներ:

Պարտավորությունների կառավարման մեթոդ. Ընկերությունն իրացվելիություն է ձեռք բերում ֆինանսական շուկայում ռեպոների և վարկերի միջոցով, ինչը ենթադրում է փոխառու միջոցների աղբյուրների փնտրման, դրանցից ամենահուսալիների (ներգրավման ամենաերկար

Ժամկետներ ունեցող) ընտրության և տարբեր պարտավորությունների ու ակտիվների միջև անհրաժեշտ օպտիմալ հարաբերակցությունների հաստատման գործընթացները:

Իրացվելիության կառավարման և վերահսկման համար Ընկերությունն ուղղորդվում է ընթացիկ և ժամկետային իրացվելիության սկզբունքներով: Ընկերությունն իրացվելիությունը կառավարում է տարբեր մեթոդների համակցման միջոցով՝ կախված արտաքին միջավայրի փոփոխությամբ՝ իրացվելիության լավագույն իրավիճակին հասնելու համար:

Ստորև ներկայացվում է Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բաշխումը՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների:

Հաշվեքու ժամանակաշրջան

	ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
		մինչև 1ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1 տարուց ավելի		
1.	Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ Կենտրոնական բանկում	-	-	-	-	-	-	-
2.	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	-	104 707	-	68 271	172 978
3.	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	754	-	-	-	-	-	754
4.	Արժեթղթեր, այդ թվում՝ - շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող - վաճառքի համար մատչելի - մինչև մարման ժամկետը պահվող - <i>ռեպո</i>	-	210 170	55 292	134 791	- 3867803 1 133998	-	- 4 268056 1 133 998
5.	Այլ պահանջներ	33	48	9	16	-	-	106
6.	Հետհաշվեկշռային պայմանական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-
7.	Պայմանագրային պահանջներ	-	-	-	-	-	-	-

8.	Ընդամենը	787	210 218	55 301	239 514	5 001 801	68 271	5 575 892
	ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
		մինչև 1ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1 տարուց ավելի		
1.	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4 530 409	24 239	-	-	-	-	4 554 648
2.	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	-	-	-	-	-
3.	Պարտավորություններ ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	-	-	-	-
4.	Այլ պարտավորություններ	3 634	-	14 700	-	-	-	18 334
5.	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-
6.	Պայմանագրային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-
7.	Ընդամենը	4 534 043	24 239	14 700	-	-	-	4 572 982

Նախորդ ժամանակաշրջան

	ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
		մինչև 1ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1 տարուց ավելի		
1.	Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ Կենտրոնական բանկում	-	-	-	-	-	-	-
2.	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	468 043	53120	-	70 386	98 987	48522	739 058
3.	Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	879	-	-	-	-	-	879
4.	Արժեթղթեր, այդ թվում՝ - շահույթի կամ վնասի միջոցով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող - վաճառքի համար մատչելի	-	-			489 374	-	489 374

	- մինչև մարման ժամկետը պահվող -ռեսյո			2 539 404	101 173	4255674 1 102845		6 896 251 1 102 845
5.	Այլ պահանջներ	377	48	9	16	-	-	450
6.	Հետհաշվեկշռային պայմանական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-
7.	Պայմանագրային պահանջներ	-	-	-	-	-	-	-
8.	Ընդամենը	469 299	53 168	2 539 413	171 575	5 946 880	48 522	9 228 857

	ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
		մինչև 1ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1 տարուց ավելի		
1.	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6 092 833	605764	816764	-	-	-	7 515 361
2.	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	-	489 374	-	-	489 374
3.	Պարտավորություններ ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	-	-	-	-
4.	Այլ պարտավորություններ	2 495	-	35 863	-	-	-	38 358
5.	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-
6.	Պայմանագրային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-
7.	Ընդամենը	6 095 328	605 764	852 627	489 374	-	-	8 043 093

«Պայմանագրային պահանջներ» տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

«Պարտավորություններ» տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

Առաջացող ճեղքվածքն Ընկերության կողմից կֆինանսավորվի ինչպես բանկային հաշիվներին առկա բացարձակ իրացվելիությամբ բնութագրվող դրամական ռեսուրսներով (մոտ 43 մլն. ՀՀ դրամի չափով), այնպես էլ կնքվող ռեպո-համաձայնագրերի ժամկետների երկարաձգմամբ և/կամ նոր ռեպո-համաձայնագրերի կնքմամբ (ավելի քան 4 490 մլն. ՀՀ դրամի չափով):

Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք ներդրումային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Ընկերությունը պահպանում է առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունն ամրապնդելու և մասնակիցների շահույթն առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընկերության կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է օգտագործելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները: 31.12.2018թ. դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ներդրումային ընկերության ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ է սահմանվել 300 մլն. ՀՀ դրամը, իսկ կանոնադրական կապիտալինը՝ 1 մլն. ՀՀ դրամը: Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված բոլոր նորմատիվային պահանջները, ինչի մասին են վկայում ստորև ներկայացված աղյուսակի տվյալները.

հազ. ՀՀ դրամ			
2018թ. ՉՈՐՐՈՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ԱՄԻՍՆԵՐ	ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ (նորմատիվային մեծություն)	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼ (նորմատիվային մեծություն)	ՀՀ ԿԲ ԿՈՂՄԻՑ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎ
Հոկտեմբեր	744 635.0	945 298.0	300 000.0
Նոյեմբեր	759 123.0	949 778.0	300 000.0
Դեկտեմբեր	769 226.0	958 942.0	300 000.0

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Ընկերության կողմից կիրառվող ֆինանսական գործիքների ճանաչման և չափման մոտեցումները, ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման եղանակները մանրամասն բացահայտված են «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը» Ծանոթագրություն 2-ի 6), 8), 9) և 15) կետերում:

Ծանոթագրություն 35. «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Ընկերությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չունի այնպիսի ֆինանսական գործիք, որը հաշվառվում է որպես կանխատեսված ապագա գործարքների հետ կապված ռիսկերի հեջ:

Ծանոթագրություն 36. «Ապաճանաչում»

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասն այն և միայն այն դեպքում, երբ կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Ընկերությունը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ Ընկերությունը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ընկերությունը չի կորցնում վերահսկողությունը փոխանցված ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ, և, հետևաբար, չի ապաճանաչում ակտիվը, եթե Ընկերությունը պարտավոր է հետ գնել փոխանցված ակտիվն այնպիսի պայմաններով, որոնք ստացողին՝ փոխանցված ակտիվի դիմաց ստացված ակտիվների գծով գործնականում ապահովում են փոխատուի հատույցին հավասար հատույց: Փոխատուի հատույցը այն հատույցն է, որն էականորեն չի տարբերվում այն մուտքերից, որոնք կարող էին ստացվել փոխանցողին տրամադրված փոխառությունից, որն ամբողջապես ապահովված է փոխանցված ակտիվով: Ընկերությունն ընդհանուր առմամբ կորցնում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը միայն այն դեպքում, երբ այդ ակտիվը ստացողն ունի փոխանցված ակտիվից օգուտները ստանալու կարողություն: Այդ սկզբունքներից ելնելով՝ Ընկերությունը չի ապաճանաչում ռեպո-համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերը՝ դեբետագրելով դրանք 133-րդ, 134-րդ կամ 143-րդ բաժնի (Կենտրոնական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին (ֆինանսական

կազմակերպություն չհանդիսացող անձանց) ռեպո համաձայնագրերով վաճառված վաճառքի համար մատչելի (մինչև մարման ժամկետը պահվող) արժեթղթեր) համապատասխան հաշիվների հետ:

Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»

Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ ի ապահովումն Ընկերության կողմից 28.11.2018թ. կնքված թիվ 281118-01 վարկային պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների պատշաճ կատարման՝ Ընկերությունը թիվ 2811-01 գրավի պայմանագրով գրավադրել է իրեն սեփականության իրավունքով պատկանող 50 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (2 000 հատ) AMARBKB2FER7 թողարկման համարի անվանական արժեկտրոնային արտարժույթային պարտատոմսեր, որոնց հաշվեկշռային արժեքը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 24209399 ՀՀ դրամ: Գրավը տրամադրվել է մինչև վարկային պայմանագրով ստանձնած պարտավորության կատարման ավարտը (վարկը տրամադրվել է մինչև 14.03.2019թ.):

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունը, որպես ստացված օվերդրաֆտով (30 մլն. ՀՀ դրամի չափով) պարտավորությունների ապահովման միջոց, գրավադրել էր իրեն սեփականության իրավունքով պատկանող՝ 2016թ.-ի հուլիսի 1-ին կնքված ժամկետային ավանդային պայմանագրով «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ-ում ներդրված ավանդը՝ 94 623.0 (իննսունչորս հազար վեց հարյուր քսաներեք) ԱՄՆ դոլարի չափով դրամական միջոցները: Գրավը տրամադրվել էր համաձայն օվերդրաֆտի և դրամական միջոցների գրավի պայմանագրերի՝ մինչև 02.07.2018թ.:

Բացի դրանից, 31.12.2017թ. դրությամբ ի ապահովումն Ընկերության կողմից 09.08.2017թ. կնքված թիվ 090817-03, 08.11.2017թ. կնքված թիվ 081117-01, 08.11.2017թ. կնքված թիվ 081117-02, 08.11.2017թ. կնքված թիվ 081117-03, 08.11.2017թ. կնքված թիվ 081117-04, 08.11.2017թ. կնքված թիվ 081117-05, 14.12.2017թ. կնքված թիվ 141217-01, 14.12.2017թ. կնքված թիվ 141217-02, 14.12.2017թ. կնքված թիվ 141217-03, 14.12.2017թ. կնքված թիվ 141217-04 և 28.12.2017թ. կնքված թիվ 281217-01 վարկային պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունների պատշաճ կատարման՝ Ընկերությունը թիվ 0908-03, 0811-01, 0811-02, 0811-03, 0811-04, 0811-05, 1412-01, 1412-02, 1412-03, 1412-04 և 2812-01 գրավի պայմանագրերով գրավադրել է իրեն սեփականության իրավունքով պատկանող 222 250 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (8 890 հատ) AMARBKB2DER2, 88 100 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (881 հատ)

AMAMRBB24ER7, 368 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (3 680 հատ)
 AMAMRBB23ER9, 47 800 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (478 հատ)
 AMANLBB22ER2, 373 500 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (14 940 հատ)
 AMFNCAB21ER4, 1 501 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (60 040 հատ)
 AMARBKB29ER0, 243 825 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (9 753 հատ)
 AMARBKB82ER9, 20 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (800 հատ)
 AMARBKB2BER6, 50 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (500 հատ)
 AMHEZBB23ER4, 300 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (3 000 հատ)
 AMSWISB24ER1, 50 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (2 000 հատ)
 AMFMGCB21ER3, 50 125 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր անվանական արժեքով (2 005 հատ)
 AMARBKB2FER7 թողարկման համարի անվանական արժեկտրոնային արտարժույթային պարտատոմսեր: Գրավերը տրամադրվել են մինչև վարկային պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունների կատարման ավարտը (վարկերը տրամադրվել են մինչև համապատասխանաբար 30.01.2018թ., 08.05.2018թ., 14.05.2018թ., 18.05.2018թ., 23.05.2018թ., 29.05.2018թ., 07.02.2018թ., 09.02.2018թ., 13.02.2018թ., 15.02.2018թ., 28.02.2018թ.):

Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»

Ընկերությունը 31.12.2018թ.-ի, ինչպես նաև նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ, չունի որպես գրավ ընդունված ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 39. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Ինչպես հաշվետու ժամանակահատվածում, այնպես էլ նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ, Ընկերության կողմից չի խախտվել պայմանագրային ոչ մի պարտավորություն: